

10. Wnioski z prognozy oddziaływania planu na środowisko

Realizacja Planu przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożenia dla środowiska przyrodniczego gospodarki odpadami. Należy jednak pamiętać, że zaplanowane działania mogą lokalnie powodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Inwestycje tego typu powodują także często szereg konfliktów społecznych, co związane jest z brakiem zrozumienia specyfiki takich przedsięwzięć oraz odpowiedniej informacji skierowanej do społeczności lokalne.

Potencjalne zagrożenia dla powietrza atmosferycznego

Składowiska odpadów komunalnych stanowią zagrożenie dla czystości powietrza. Wydostający się biogaz do atmosfery może być przyczyną wielu zagrożeń, w tym wybuchy i pożary oraz wpływa na rozwój efektu cieplarnianego. Następuje ciągła emisja metanu do powietrza atmosferycznego. Należy, zatem wprowadzić aktywny system ujmowania i wykorzystania biogazu na składowiskach. Przyczyni się to do poprawienia bezpieczeństwa ludzi i zmniejszenia zanieczyszczenia atmosfery.

W ramach realizacji ogólnokrajowego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” powstaną w powiecie, w trakcie wymiany pokryć dachowych, odpady zawierające azbest, należące do odpadów niebezpiecznych. Niekontrolowane usuwanie elementów zawierających azbest stanowić może zagrożenie dla czystości powietrza i w konsekwencji dla ludzi będących w zasięgu oddziaływania pyłu azbestowego.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Odpady komunalne oraz odpady z sektora gospodarczego, deponowane na składowiskach są potencjalnym ogniskiem zanieczyszczenia środowiska. Przy braku odpowiedniego uszczelnienia składowiska (naturalnego lub wykonanego sztucznie), wymywane zanieczyszczenia mogą być wprowadzane do środowiska, powodując degradację wód podziemnych i powierzchniowych oraz pogorszenie jakości gleb wokół składowisk.

Zagrożenie dla środowiska wodnego i glebowego stanowi składowisko odpadów komunalnych w Skrzypiowie, gmina Pińczów. Składowisko zlokalizowane jest w zasięgu strefy najwyższej (ONO) oraz wysokiej ochrony (OWO) dla Głównego Zbiornika Wód podziemnych nr 409 (Niecka Miechowska SE). Brak odpowiedniej przebudowy składowiska z uszczelnieniem doprowadzi do sukcesywnego pogarszania jakości płytkich wód gruntowych i przede wszystkim wód GZWP 409, zlokalizowanego w utworach szczelinowo-porowych kredy górnej. Składowisko to zlokalizowane jest ponadto na obszarze

potencjalnego zagrożenia powodzią w zlewni rzeki Nida. Zaistniały stan powodziowy może doprowadzić do rozmycia składowiska, co zdecydowanie wiąże się z możliwością degradacji powierzchni oraz skażenia środowiska gruntowo-wodnego na znacznym obszarze. Składowisko odpadów komunalnych w Skrzypowie stanowi realne zagrożenie dla jakości wód oraz gleb w otoczeniu obiektu i może przyczynić się do wzrostu odczynu wód (pH), ciągłego wzrostu mineralizacji, ilości zawiesin, twardości ogólnej oraz makroskładników takich, jak: chlorki, sól, potas. Dla tej grupy odpadów charakterystyczny jest znaczący wzrost zawartości związków azotu (azot amonowy, azotyny, azotany) oraz fosforanów, żelaza, kwasów organicznych i podwyższenie BZT₅, ChZT. Zespół mikroskładników, których wzrost w środowisku będzie ciągle następował zależy od pochodzenia odpadów trafiających na składowisko, sposobu składowania, warunków lokalnych. Biorąc pod uwagę charakterystyczny skład wód odciekowych, może nastąpić wzrost zawartości boru, miedzi, chromu, ołowiu, niklu, kadmu, rtęci, selenu, kobaltu oraz cynku. W wyniku mineralizacji beztlenowej mogą pojawiać się półprodukty rozpadu: H₂S oraz CH₄. Ponadto realne jest skażenie bakteriologiczne (E-coli, Streptococcus) odcieków ze składowisk, a tym samym środowiska wodno-glebowego wokół składowisk. Dalsza eksploatacja składowiska odpadów komunalnych w Skrzypowie prowadzi ponadto do degradacji krajobrazu w obrębie Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego.

Istniejące „dzikie wysypiska” prowadzą do degradacji środowiska w analogiczny sposób, jak w przypadku składowisk bez odpowiednich zabezpieczeń. Na terenie powiatu zlokalizowano 9 „dzikich wysypisk” (8 na terenie gminy Michałów, 1 na terenie gminy Kije). W innych gminach powiatu brak jest dzikich wysypisk. Istnieje konieczność bieżącej likwidacji miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów oraz szeroko prowadzona akcja edukacyjna.

Na obszarze powiatu pińczowskiego zlokalizowane są dwa składowiska odpadów pochodzących z sektora gospodarczego. Do składowisk tych należą: zakładowe składowisko odpadów „Skowronno”, gromadzące odpady z przemysłu rolno-spożywczego POiW „Gomar”, Zakład w Pińczowie oraz składowisko szlamów „Gacki” gromadzące odpady ZPG „Dolina Nidy”.

Składowisko odpadów „Skowronno Górne” zlokalizowane jest w zasięgu zbiornika wód podziemnych GZWP 409 (Niecka Miechowska SE). Brak odpowiednich zabezpieczeń prowadzi będzie do charakterystycznego wzrostu mineralizacji wód podziemnych, powierzchniowych oraz zanieczyszczenia gleb, będących w zasięgu oddziaływania składowiska. Realny jest ponadto wzrost BZT₅ oraz ChZT i podwyższenie ilości siarczanów, chlorków, związków azotu, fosforu, sodu, potasu i żelaza oraz pojawienie się kwasów organicznych, aldehydów i alkoholi.

Składowisko szlamów „Gacki” należące do ZPG Nowa Dolina Nidy Sp. z o.o. znajduje się na obszarze zbiornika wód podziemnych GZWP 409 (strefa OWO). Zlokalizowane jest jednak w zasięgu wód silnie zmineralizowanych związanych z dużym, stężeniem siarczanów (wyługowanych ze złoża gipsów),

chlorków i soli amonowych. Zgodnie z informacją „Przeгляdu ekologicznego”, dno składowiska podścielone jest warstwą nieprzepuszczalnych ilów i nie znajduje się na obszarze potencjalnego zagrożenia powodzią. Biorąc pod uwagę wymienione aspekty lokalizacji obiektu i skład odpadów, składowisko nie powinno być ogniskiem zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w jego otoczeniu.

Rysunek 10.1. Lokalizacja składowisk na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych [wg Kleczkowskiego A.S., 1990]

Oddziaływania na klimat akustyczny

Emisja hałasu związana jest z eksploatacją składowiska oraz transportem odpadów. Zasięg oddziaływania akustycznego jest jednak niewielki.

Wnioski

- Nowoczesne składowiska odpadów, spełniające szereg wymagań (właściwa lokalizacja, naturalna lub wykonana sztucznie odpowiednia warstwa izolacyjna, prawidłowy system drenażu odcieków, system czynnego odgazowania) nie stwarzają zagrożenia dla środowiska wodno-gruntowego oraz atmosferycznego. Uciążliwość takiego składowiska wynika jedynie z zajmowania znacznych obszarów i niszczenia naturalnego krajobrazu.
- Przebudowa składowisk w powiecie pińczowskim oraz ich docelowa likwidacja przyczyni się do minimalizacji negatywnego oddziaływania składowanych odpadów na środowisko wodno-glebowe oraz powietrze atmosferyczne w ich otoczeniu. Nie będzie następowało dalsze pogarszanie jakości płytkich wód gruntowych oraz wód zbiornika GZWP nr 409 (Niecka Miechowska SE). Zostanie ponadto zlikwidowana możliwość negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe w zlewni rzeki Nida.
- Bieżąca likwidacja miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów, czyli „dzikich wysypisk”, przyczyni się przede wszystkim do usunięcia ogniska zanieczyszczenia gleb, wód podziemnych i powierzchniowych.
- Segregacja i selektywne zbieranie odpadów doprowadzi do pozyskania surowców wtórnych i przede wszystkim do ograniczenia ilości odpadów kierowanych na składowiska oraz do wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.
- Rozpowszechnianie kompostowni indywidualnych i lokalnych ograniczy ilość odpadów ulegających biodegradacji, deponowanych dotychczas na składowiskach odpadów komunalnych.
- Ograniczenie zjawiska spalania odpadów w indywidualnych paleniskach przydomowych przyczyni się w znaczącym stopniu do ograniczenia niskiej emisji.
- Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców spowoduje zwiększenie efektywności prowadzonego selektywnego zbierania odpadów, co zapewni pozyskanie surowców wtórnych i zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska.